

Slávnosť Všetkých svätých

1. november 2020

Mt 5, 1 – 12a

Milé sestry a bratia v Kristovi

Každý veľký sviatok (Vianoce či Veľká noc a pod.) obsahuje posolstvo - príbeh, ktorým sa nám prihovára. Podobne aj dnešný sviatok - jeho príbeh sa zároveň triešti na množstvo menších príbehov (nie menších významom) veľkých kresťanov. Zároveň dnes vnímame aj príbehy našich rodín, našich blízkych, ktorí nás už predišli na ceste životom - sviatok Všetkých svätých sa spája so spomienkou našich zosnulých. Na prvý pohľad to vyzerá nesprávne, ale slovo svätý bolo pôvodne označením každého kresťana, každého veriaceho, takže aj naši zosnulí v istom zmysle patria k všetkým svätým. A aj oni nám dnes (podobne ako tí oficiálne vyhlásení svätí) pripomínajú svoj príbeh.

Dnes popri svätých máme ale množstvo iných vzorov – väčšinu ľudí ovplyvňujú viac ako príbehy svätých. Veľkí umelci, vedci, spisovatelia, pre mnohých aj športovci, či hviezdy tzv. show-biznisu. Z nich mnohí príbehy tvoria: píšú – či už doslovne, alebo prenesene – ale aj ich život je často takým príbehom. Ich životy bývajú v dnešnej spoločnosti silnejšie prítomné ako príbehy svätých. Ovplyvňujú nás cez médiá - stávajú sa akousi vzorkou – mustrou, do ktorej sa my ostatní máme zmestiť, ak chceme byť úspešní. Alebo projektujeme do nich svoje životy a ich príbehy spájame s našimi.

Nechajme bokom otázku, či je to dobré, alebo nie. Skôr si položme otázku, kedy sú takého vzorové príbehy užitočné, kedy nie. Pretože máme sklon chápať ich ako akúsi doktrínu, ktorej sa musíme podriaďovať – čo nám príliš nepomáha, skôr obmedzuje, podrobuje. Každý človek je iný, žijeme v rôznych okolnostiach, s inými ľuďmi, v iných pomeroch. Máme iné danosti, s ktorými sme prišli na svet. Mali by sme sa snažiť o výpoveď nášho vlastného života – s ohľadom na situácie, ktoré nás vyzývajú. Zaiste - potrebujeme aj inšpiráciu, príklady, ktoré pomáhajú vtedy, keď si nevieme dať rady, keď sa nám nechce kráčať ďalej, keď máme sklon vzdať sa.

Aby vzorové príbehy boli osožné, potrebujeme z nich vylúsknuť to, čo je v nich silné, čo ich nositeľom dodávalo povestnú iskru, silu kráčať ďalej. Ani svätí sa nesnažili vždy len napasovať na prevládajúcu doktrínu svojej doby. Naopak: často sa dostali do konfliktu so zaužívanou mienkou okolia, dokonca aj cirkvi. Upozornili na niečo iné, nové - to, čo bolo v ich dobe prehliadané. Ani svätých nemôžeme zúžiť na vykonávateľov doktríny, ani ich len pomeriavať tým, čo my dnes považujeme za správne.

V životoch svätých (aj iných veľkých ľudí) je dôležité práve to, čo im dávalo silu kráčať bez ohľadu na mienku okolia. Počas stredoveku, keď cirkev už aj zbohatla, sa tí najodvážnejší nebáli zatvoriť sa do kláštorov, aby sa v tichu venovali tomu najdôležitejšiemu. Oproti bohatstvu postavili svoju chudobu. Spomeňme tu aspoň sv. Františka, ktorý aj po ôsmich storočiach i dnes mnohých priťahuje do kláštora.

Život svätých nebol ľahký, každý z nich musel prejsť mnohými strádaniami a bojmi. A predsa nikto z nich nehovoril o svojom živote so srdcom plným smútku, práve naopak. Bolo na nich vidieť, že evanjelium naozaj znamená radostnú zvesť, ktorá ich životu dávala zmysel. Ukázali všetkým, že

evanjelium i blahoslavenstvá, ktoré spomínal dnešný úryvok evanjelia, môžu byť tou iskrou, ktorá v človeku zapáľuje život ducha. Iskrou, ktorá môže byť silnejšia ako sú dnešné hviezdy a hviezdičky.

Aj my kresťania sme sa vydali po tejto ceste. Svätých si pripomíname preto, aby nás povzbudili. Aby sme sa aj my - aspoň pre tých najbližších - stali božou výzvou, pozvaním. Tak, ako sa o to usilovali aj naši rodičia, starí rodičia a ďalší, ktorí písali príbehy našich rodín – na ktorých si spomíname tiež po tieto dni.

Viliam Arbet